

Taalgebruik in gemeentebesturen

Aan mevrouw de Gouverneur,
Aan de heren Gouverneurs,

Ter kennisgeving aan:
- de colleges van Burgemeester en schepenen

Betreft: Omzendbrief BA 97/22 van 16 december 1997 betreffende het taalgebruik in gemeentebesturen van het Nederlandse taalgebied

I. INLEIDING

België is ingedeeld in 4 taalgebieden: het Nederlandse taalgebied, het Franse taalgebied, het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (de 19 gemeenten) en het Duitse taalgebied (art. 4 Grondwet).

Volgens het Arbitragehof houdt dit artikel 4 "de voorrang van de taal van elk eentalig gebied" in¹. Deze voorrang geldt in alle gemeenten uit het eentalig gebied, inclusief in de zogenaamde "faciliteitengemeenten". Ook deze gemeenten behoren tot een eentalig gebied, en ook in deze gemeenten heeft de taal van het gebied voorrang. De verleende faciliteiten bestaan slechts in de mate dat de taalwet² er uitdrukkelijk in voorziet en houden geen veralgemeende tweetaligheid van deze gemeenten in³.

Het begrip "taalgebied", dat niet alleen wordt gebruikt in artikel 4 van de Grondwet, doch ook in de bestuurstaalwet, slaat in die wet niet op een gebied waar in feite een bepaalde taal wordt gesproken, maar op een gebied waar in rechte (bv. door de ambtenaren) een bepaalde taal moet worden gebruikt. Ingevolge de taalwetgeving kregen de Nederlandse, de Franse en de Duitse taal, als streektaal, het statuut van bestuurstaal in respectievelijk het Nederlandse, het Franse en het Duitse taalgebied. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad zijn er twee bestuurstal: het Nederlands en het Frans.

De zes randgemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Wezembeek-Oppem en de taalgrensgemeenten Bever, Herstappe, Mesen, Ronse, Spiere-Helkijn en Voeren behoren integraal tot het Nederlandse taalgebied.

Voor alle handelingen van de overheid moet principieel de taal van het gebied worden gebruikt.

In bepaalde gemeenten in het Nederlands taalgebied bestaan taalfaciliteiten voor Franstaligen. Die faciliteiten doen geen afbreuk aan de eentaligheid van het gebied in kwestie. De faciliteiten houden in dat de overheid voor een beperkt aantal precies omschreven verrichtingen van de algemene regel (streektaal is bestuurstaal) moet afwijken ten voordele van de bestuurden die de voorkeur geven aan het Frans, meestal slechts op hun uitdrukkelijk verzoek.

De bestuurders in het Nederlandse taalgebied kunnen nooit een beroep doen op de faciliteitenregel. Zij moeten verplicht gebruik maken van het Nederlands (zie punt II.C. hierna).

Met betrekking tot de faciliteiten moet het volgende benadrukt worden:

1. De faciliteiten vormen de uitzondering op de eentaligheid van een taalgebied; bijgevolg moeten zij strikt geïnterpreteerd worden⁴. Dit impliceert dat deze interpretatie in ieder geval conform de Grondwet moet zijn⁵. De faciliteiten mogen dan ook niet dermate ruim geïnterpreteerd worden dat zij

afbreuk doen aan de voorrang van de taal van het gebied en dat zij tot een veralgemeende tweetaligheid van het bestuur in de faciliteitengemeenten zouden leiden.

2. In België bestaat het principe van de subnationaliteit niet; de talentelling werd door de wet van 8 november 1962 afgeschaft; er bestaat bijgevolg geen inventaris van de Franstaligen in het Nederlandse taalgebied.

3. De faciliteiten zijn bedoeld als integratiebevorderende maatregel; dit houdt in dat zij per definitie, voor de individuele betrokkenen, een uitdovend karakter hebben. Bij de interpretatie van de faciliteiten moet rekening gehouden worden met de mogelijkheid dat een Franstalige inwoner, die voorheen een beroep heeft gedaan op deze faciliteiten, inmiddels de taal van het gebied voldoende kent en bijgevolg zich niet meer op de faciliteiten wenst te beroepen.

Gelet op deze uitgangspunten, die aan de basis lagen van de S.W.T., kunnen Franstaligen in het Nederlandse taalgebied, in de gemeenten met een specifieke taalregeling - in de gevallen waar de S.W.T. hun de mogelijkheid biedt om het Frans te gebruiken - deze faciliteit slechts gebruiken, voor zover zij daar telkens uitdrukkelijk om verzoeken.

In het eindverslag van het Centrum-Harmel (Centrum voor onderzoek voor de nationale oplossing van de maatschappelijke, politieke en rechtskundige vraagstukken van de verschillende gewesten van het land - Stuk 940 Kamer van Volksvertegenwoordigers, zitting 1957-1958, dd. 24.04.1958), dat als voorbereiding voor de taalwetten van 8 november 1962 en 3 augustus 1963 kan worden beschouwd, wordt verwezen naar de interpretatie van de term taalgrens :

"welke gegeven wordt door Vlamingen en Walen die het gevaar van dubbelzinnigheid hebben ingezien en die overtuigd zijn dat deze taalgrens een limiet moet zijn, een afbakening, die eens en voor altijd, door middel van een wettelijke of zelfs grondwettelijke tekst, het eeuwenoude bestaan van de twee gemeenschappen vastlegt. Aldus worden beider rechten beveiligd evenals de originaliteit van hun cultuur.

Zij eerbiedigen de volkerenwet, die eist dat elke inwijkeling de cultuur en de taal overneemt van het milieu dat hij vrij heeft gekozen. (...) De Waalse gemeenschap en de Vlaamse gemeenschap moeten gaaf zijn. De Vlamingen die zich in Wallonië en de Walen die zich in Vlaanderen vestigen moeten door het milieu opgeslorpt worden. Aldus wordt het personeelselement ten voordele van het territoriaal element opgeofferd. Dus moet het cultureel stelsel Frans zijn in Wallonië en Vlaams in Vlaanderen."

Dit citaat geeft duidelijk de geest weer waarin de taalwetten van '62 en '63 tot stand zijn gekomen. De parlementaire debatten die gevoerd werden bij de totstandkoming van de wetten van 8 november 1962 en 2 augustus 1963 tonen aan dat de faciliteiten bedoeld waren om voor anderstaligen de overgang te vergemakkelijken naar de Gemeenschap waartoe de gemeente waarin ze woonden voortaan zou behoren. De faciliteiten, zoals ze opgenomen zijn in de S.W.T., kunnen ingevolge artikel 129 van de Grondwet slechts gewijzigd worden met een bijzondere meerderheid. Dit neemt niet weg dat de oorspronkelijke bedoeling van de faciliteiten, met name een integratiebevorderend instrument te zijn, nog steeds onverkort geldt: de Franstaligen die niet blijvend, telkens opnieuw, een beroep doen op de faciliteiten, mogen geacht worden inmiddels de taal van het gebied voldoende te kennen, of toch ten minste te aanvaarden in het Nederlands te worden aangesproken of aangeschreven. De faciliteiten kunnen niet dermate ruim worden geïnterpreteerd dat zij deze integratie uitsluiten. Een dergelijke interpretatie zou er toe leiden dat een veralgemeende feitelijke tweetaligheid de regel wordt en dat de andere taal op gelijke voet wordt gesteld met de taal van het gebied, zodat afbreuk wordt gedaan aan de voorrang van het Nederlands in de gemeenten van het Nederlandse taalgebied.

II. REGELING INZAKE TAALGEBRUIK IN DE PLAATSELIJKE DIENSTEN

Het gebruik van de talen in de plaatselijke diensten in het Nederlandse taalgebied wordt geregeld in hoofdstuk III van de S.W.T.

Onder plaatselijke dienst wordt verstaan : een dienst in de zin van artikel 1, § 2 S.W.T.

waarvan de werkkring niet meer dan één gemeente bestrijkt, nl.

-de gecentraliseerde en gedecentraliseerde openbare diensten van de gemeente;

- de natuurlijke en de rechtspersoon die

1°)concessiehouder is van een openbare dienst of die belast is met een taak die de grenzen van een privé-bedrijf te buiten

gaat en die de wet of de openbare machten hun hebben toevertrouwd in het algemeen belang, en

2°) onder het gezag van een openbare macht staat.

De gemeentebesturen zijn inderdaad krachtens artikel 1 van de S.W.T. onderworpen aan de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

Voor de plaatselijke diensten in het Nederlandse taalgebied gelden bijgevolg de volgende regels inzake het taalgebruik in bestuurszaken:

1. voor de gemeenten zonder speciale taalregeling uit het Nederlandse taalgebied is schema II A. van toepassing;

2. voor de taalgrensgemeenten (cfr. art. 8 S.W.T.) uit het Nederlandse taalgebied (Bever, Herstappe, Mesen, Ronse, Spiere-Helkijn en Voeren) en voor de randgemeenten (cfr. art. 7 S.W.T.: Drogenbos, Kraainem Linkebeek, Wemmel, Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Opem) is schema II. B. van toepassing;

Het taalgebruik in de vergaderingen van de gemeentelijke organen in de faciliteitengemeenten worden verduidelijkt onder rubriek II. C.

De regels en de begrippen die in de schema's worden gehanteerd, alsook de verantwoordelijkheden van de gemeentelijke mandatarissen en ambtenaren worden verder in de tekst onder rubriek III verduidelijkt.

II. A. Diensten van een gemeente zonder specifieke regeling uit het Nederlandse taalgebied

regel: NEDERLANDS

Iedere plaatselijke dienst, die gevestigd is in het Nederlandse taalgebied, gebruikt uitsluitend het Nederlands :

1. in zijn binnendiensten;

2. in zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert;

3. in zijn betrekkingen met andere diensten uit hetzelfde taalgebied en uit Brussel-Hoofdstad;

4. in zijn betrekkingen met diensten die gevestigd zijn in de marge- en taalgrensgemeenten;

5. in de berichten, mededelingen en formulieren die bestemd zijn voor het publiek

6. in zijn betrekkingen met particulieren;

Hierop zijn twee uitzonderingen van toepassing :

1. om akten op te stellen die particulieren betreffen (iedere belanghebbende, die er de noodzaak van aantoonst, kan aan de gouverneur van de provincie van zijn woonplaats - of aan de gouverneur van de provincie Luik als het om een vertaling in het Duits gaat kosteloos een gewaarmerkte vertaling vragen, met waarde van uitgifte of van gelijkkluidend afschrift);

2. voor de getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen die aan particulieren worden uitgereikt (iedere belanghebbende, die er de noodzaak van aantoonst, kan een vertaling bekomen zoals vermeld in punt 1).

Ieder gemeentebestuur schrijft de akten van de burgerlijke stand over in het Nederlands. Het gemeentebestuur, dat een akte ontvangt van een gemeente zonder speciale taalregeling uit het Franse taalgebied, vraagt met het oog op het overschrijven van de akte, een vertaling van deze akte aan de gouverneur van zijn provincie.

II. B. Diensten van de gemeenten uit de taalgrensgemeenten en de randgemeenten van het Nederlandse taalgebied

1. - binnendiensten (intern taalgebruik) - betrekkingen met diensten waaronder zij sorteren - betrekkingen met anderen diensten uit het Nederlandse taalgebied en uit Brussel-Hoofdstad	NEDERLANDS
2. betrekkingen met particulieren	NEDERLANDS (bij wijze van uitzondering kan de particulier op uitdrukkelijk te herhalen verzoek kiezen voor het FRANS)
3. wat de randgemeenten betreft, betrekkingen met privé-bedrijven, waarvan de exploitatiezetel in een gemeente zonder speciale taalregeling in het Nederlandse taalgebied is gevestigd	NEDERLANDS
4. opstellen van akten betreffende particulieren uit de taalgrensgemeenten of uit de randgemeenten Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem	NEDERLANDS Opm: iedere belanghebbende kan bij de dienst die de akte heeft opgemaakt een gewaarmerkte vertaling in het Frans verkrijgen met waarde van uitgifte of gelijkkluidend afschrift
5. opstellen van akten betreffende particulieren uit de randgemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel	NEDERLANDS (bij wijze van uitzondering kan de particulier op uitdrukkelijk te herhalen verzoek kiezen voor het FRANS)
6. getuigschriften uit te reiken aan particulieren uit de taalgrensgemeenten of de randgemeenten	NEDERLANDS (bij wijze van uitzondering kan de particulier op uitdrukkelijk te herhalen verzoek kiezen voor het FRANS)
7. verklaringen, machtigingen en vergunningen uit te reiken aan particulieren NEDERLANDS in de taalgrensgemeenten	NEDERLANDS in de mategemeenten (bij wijze van uitzondering kan de particulier op uitdrukkelijk te herhalen verzoek kiezen voor het FRANS)
8. - berichten bestemd voor het publiek - mededelingen	het PRINCIPE is het gebruik van de taal van het gebied. In afwijking hiervan geldt voor de rand- en taalgrensgemeenten het gebruik van het NEDERLANDS en het FRANS (art. 11 § 2 en art. 24 S.W.T.), MET VOORRANG VOOR HET

	NEDERLANDS IN DE TAALGRENSGEMEENTEN ⁶
9. formulieren bestemd voor het publiek	NEDERLANDS in de taalgrensgemeenten ⁷ NEDERLANDS en FRANS (art. 24 S.W.T.) in de margegemeenten

II. C. Taalgebruik in vergaderingen van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen en in de vergaderingen van commissies, adviesraden, adviesorganen e.d. opgericht door de gemeenteraad of door het college van burgemeester en schepenen in de marge- en taalgrensgemeenten

De faciliteiten die krachtens de S.W.T. toegekend worden aan de inwoners van deze gemeenten, doen geen afbreuk aan de taalhomogeniteit van het desbetreffende gebied. Voor de bestuurders is het Nederlands de enige bestuurstaal. Elk optreden in de gemeenteraad moet zonder gevolg blijven indien niet de Nederlandse taal wordt gebruikt⁸.

II.C.I. vergaderingen van de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen

De inleiding van een agendapunt, en de bespreking in de vergadering die voorafgaat aan de stemming, zijn bedoeld om de houding van de leden met betrekking tot dat agendapunt voor te stellen, en bijgevolg om hun stemgedrag te motiveren of te verduidelijken. Zij zijn dan ook een bepalend onderdeel van de besluitvorming. Tussenkomen tijdens de beraadslagende vergadering in een andere taal dan die van het taalgebied kunnen bijgevolg de nietigheid van het getroffen besluit tot gevolg hebben. Dergelijke tussenkomen zijn bovendien te beschouwen als een verstoring van de vergadering, waartegen de voorzitter van de vergadering de gepaste maatregelen moet treffen. De burgemeester dient, met de hem als voorzitter van de vergadering ter beschikking staande middelen, op te treden wanneer anderen zich aan onwettig taalgebruik schuldig maken⁹.

Overeenkomstig artikel 58, eerste lid, van de S.W.T. zijn alle administratieve handelingen en verordeningen, die naar vorm en inhoud strijdig zijn met de bepalingen van de S.W.T., nietig.

Het lijkt ons nuttig hierna een niet beperkende opsomming te geven van de bestuurshandelingen die in het Nederlands moeten gebeuren. De algemene regel is zeer eenvoudig: alle individueel optredende leden van gemeenteraad en college van burgemeester en schepenen moeten in het Nederlandse taalgebied voor alle bestuurshandelingen het Nederlands gebruiken.

Bijgevolg kunnen alleszins de volgende handelingen alleen wettig in het Nederlands gesteld worden

- de eedaflegging van de gemeenteraadsleden;
- de eedaflegging als schepenen;
- de agenda;
- de bescheiden en mededelingen;
- de besluiten van de burgemeester;
- de besluiten van het college van burgemeester en schepenen;
- de besluiten van de gemeenteraad;
- in het algemeen de zaken die het college van burgemeester en schepenen schriftelijk voorlegt;
- de notulen van het college van burgemeester en schepenen;
- de notulen van de gemeenteraad,
- de stemmingen;
- de individuele tussenkomen.

Tijdens vergaderingen van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen dient het Nederlands te worden gebruikt. Het gebruik van een andere taal, o.m. bij de mondelinge tussenkomen, kan geen rechtsgevolgen hebben.

Daaraan kan worden toegevoegd dat er geen vertalingen gemaakt mogen worden van de agenda of de verklarende nota's, van de uitleg gegeven door het college van burgemeester en schepenen of van hetgeen er gezegd wordt in het algemeen¹⁰.

Een antwoord namens het college van burgemeester en schepenen op een vraag of een interpellatie, in een andere taal dan het Nederlands, is strijdig met de S.W.T. en kan bijgevolg geen rechtsgevolgen hebben.

II.C.2. Taalgebruik in gemeentelijke commissies en adviesraden

De gemeentelijke commissies en adviesraden, opgericht krachtens de gemeentewet of krachtens andere wettelijke of decretale bepalingen, die belast zijn met een taak die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat en die de openbare machten hun hebben toevertrouwd, zijn te beschouwen als instellingen in de zin van artikel 1, § 1, 2° S.W.T.¹¹. Gelet op hun werkring zijn ze te beschouwen als plaatselijke diensten, waarvoor overeenkomstig artikel 10, § 1 S.W.T. voor het intern taalgebruik de regels inzake het taalgebruik in de binnendiensten gelden. Dit impliceert dat in deze commissies en adviesraden door de leden alleen het Nederlands wordt gebruikt (mondelinge tussenkomsten, notulen, bescheiden en mededelingen bij vergaderingen e.d.).

III. EEN WOORDJE UITLEG BIJ DE GEBRUIKTE BEGRIPPEN EN ORGANISATORISCHE VERANTWOORDELIJKHEDEN BINNEN DE GEMEENTELIJKE ADMINISTRATIE

III.1. Begrippen

I.1. Berichten en mededelingen bestemd voor het publiek.

- berichten zijn opschriften die op een in het oog springende wijze aangebracht zijn op de muren van de administratieve gebouwen en kantoren, of op alle andere plaatsen met de bedoeling inlichtingen te verstrekken aan de personen die die gebouwen, kantoren of plaatsen bezoeken.

Ze kunnen onder meer gebeiteld, gegraveerd, geschilderd, gedrukt, getypt, geschreven of met lichtgevende toestellen weergegeven zijn. Ze kunnen een zekere omvang hebben of slechts uit één woord bestaan¹²;

- mededelingen zijn de inlichtingen die in welke vorm dan ook verspreid worden. Hun draagwijdte kan algemeen zijn of beperkt tot een bepaald publiek.

I.2. Formulieren bestemd voor het publiek.

Formulieren bestemd voor het publiek zijn onvolledig gedrukte teksten die door het publiek zelf moeten worden aangevuld.

I.3. Betrekkingen met particulieren.

Onder betrekkingen met particulieren worden zowel mondelinge als schriftelijke betrekkingen verstaan.

Inwoners uit rand- en taalgrensgemeenten kunnen vragen dat hun contacten met hun gemeentebestuur in het Frans verlopen. De faciliteiten die de S.W.T. verleent, moeten echter restrictief worden toegepast, hetgeen impliceert dat de particulier telkens uitdrukkelijk moet verzoeken om het Frans te gebruiken. Uiteindelijk werden de faciliteiten ingesteld om de integratie van Franstaligen in het Nederlandse taalgebied te bevorderen.

In de praktijk betekent dit dat elke plaatselijke dienst uit de faciliteitengemeenten in zijn betrekkingen met inwoners uit faciliteitengemeenten het Nederlands gebruikt.

Enkel wanneer een inwoner uit een rand- of taalgrensgemeente daar telkens uitdrukkelijk om verzoekt wordt het Frans gebruikt.

In deze context is het van belang nogmaals te wijzen op het uitzonderingskarakter van de faciliteiten. Dit wil derhalve zeggen dat faciliteiten niet automatisch, blijvend, worden verleend. Ze moeten keer op keer worden aangevraagd. Het is dus uitgesloten dat particulieren die eens het gebruik van het Frans hebben gevraagd later automatisch opnieuw in het Frans worden aangeschreven. Het taalgebruik van een particulier is immers geen statisch gegeven. Men kan veronderstellen dat de betrokkene zich ondertussen heeft geïntegreerd en dat hij de Nederlandse taal dermate machtig is dat hij aanvaardt in het Nederlands te worden aangesproken of aangeschreven.

Bij wijze van voorbeeld : aanslagbiljetten inzake gemeentebelastingen (bv. huisvuilbelasting) worden dus altijd in het Nederlands opgesteld. De wet van 24 december 1996 betreffende de vestiging en de invordering van de provincie- en gemeentebelastingen is integraal van toepassing op het initiële aanslagbiljet.

Inwoners die een Franstalig exemplaar aanvragen, worden later opnieuw in het Nederlands aangeschreven. Zij kunnen, zo nodig, opnieuw verzoeken om een Franstalig exemplaar.

I.4. Akten betreffende particulieren.

Akten zijn alle stukken die dienen tot vaststelling van een rechtshandeling.

a) taalgrensgemeenten

Het gemeentebestuur stelt de akten in het Nederlands. Iedere belanghebbende uit de taalgrensgemeente kan zonder bijkomende kosten en zonder zijn aanvraag te moeten verantwoorden, bij de dienst die de akte heeft opgemaakt, een gewaarmerkte vertaling in het Frans met waarde van uitgifte of van gelijkkluidend afschrift verkrijgen.

b) randgemeenten

* Voor stukken ten behoeve van particulieren uit Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem worden de akten gesteld in het Nederlands. Iedere belanghebbende uit de taalgrensgemeente kan zonder bijkomende kosten en zonder verantwoording van zijn aanvraag, bij de dienst die de akte heeft opgemaakt, een gewaarmerkte vertaling met waarde van uitgifte of van gelijkkluidend afschrift verkrijgen.

* Voor stukken ten behoeve van particulieren uit Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel worden de akten gesteld in het Nederlands of in het Frans, naargelang van de vraag van de belanghebbende.

I.5. Getuigschriften, verklaringen, machtigingen, vergunningen uit te reiken aan particulieren

Getuigschriften zijn schriftelijke bewijzen, uitgaande van een overheidsdienst, die vaststellen dat iets werkelijk is (bv. kwitanties). Met verklaringen worden officiële documenten bedoeld, uitgaande van overheidsdiensten.

Machtigingen zijn officiële documenten die uitgaan van een overheidsdienst waarbij een bepaalde toestemming wordt verleend. Machtigingen kunnen in de vorm van een vergunning verstrekt worden (bv. standplaatsvergunning op markten).

in de taalgrensgemeenten worden de verklaringen, de machtigingen en de vergunningen enkel in het Nederlands afgegeven. Getuigschriften kunnen in deze gemeenten op uitdrukkelijk verzoek in het Frans afgeleverd worden.

in de margegemeenten worden de getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen in het Nederlands uitgereikt, tenzij de particulier uitdrukkelijk verzoekt om een in het Frans gesteld document.

III.2. Verantwoordelijkheden

In de eerste plaats zijn alle beëdigde gemeentelijke mandatarissen in de uitoefening van hun ambt verplicht zich te gedragen naar de bepalingen van de S.W.T.

Inzake de praktische organisatie van de diensten wijzen wij erop dat krachtens artikel 26 bis, § 2 van de Nieuwe Gemeentewet de secretaris belast is met de leiding van de diensten en behoudens de uitzonderingen waarin de wet voorziet, hoofd is van het personeel.

In die hoedanigheid en met de hem ter beschikking gestelde middelen zal hij er over waken dat de nodige praktische schikkingen worden genomen opdat de taalwetgeving nauwgezet wordt nageleefd.

Wat de financiële verrichtingen van de gemeenten betreft, heeft de ontvanger op basis van artikel 136 van de Nieuwe Gemeentewet de taak om alleen en onder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid de ontvangsten te innen en de uitgaven te doen. Zijn persoonlijke verantwoordelijkheid houdt in dat hij uit hoofde van zijn ambt zijn opdrachten vervult met inachtneming van alle wettelijke bepalingen, waaronder de taalwetgeving.

IV. TOEZICHT

De controle op de naleving van de taalwetgeving, wat de gemeentebesturen betreft, behoort tot het gewoon administratief toezicht, waarvoor de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden bevoegd is.

De overheden die bevoegd zijn voor het administratief toezicht zullen nauwgezet waken over de correcte naleving van de wetgeving inzake het gebruik van de talen in bestuurszaken, zowel ten aanzien van de rechtsgeldigheid van bestuurshandelingen als ten aanzien van de daaruit voortvloeiende budgettaire en financiële gevolgen. In deze context is een bijzondere rol toebedeeld aan de gouverneurs van de provincies wiens ambtsgebied zich uitstrekt tot de randgemeenten of de Vlaamse taalgrensgemeenten.

Deze gouverneurs kunnen in het kader van het algemeen administratief toezicht beslissingen die strijdig zijn met de S.W.T. schorsen. Wat betreft de gemeentebesturen hebben de gouverneurs van Vlaams-Brabant en Limburg, als commissaris van de Vlaamse regering, ten aanzien van respectievelijk de 6 randgemeenten en Voeren, vernietigingsbevoegdheid inzake beslissingen van gemeentelijke organen die strijdig zijn met de S.W.T. Wat Voeren betreft is deze

vernietigingsbevoegdheid slechts absoluut indien de beslissing uitsluitend wegens schending van de taalwetgeving wordt vernietigd.

De Vlaamse regering gaat er van uit dat voor elke burger van het Nederlandse taalgebied een correct taalgebruik door zijn gemeentebestuur de grootste garantie betekent voor de eigen rechtszekerheid.

Ik verzoek u, mevrouw de gouverneur, mijnheer de gouverneur, toe te zien op een stipte naleving van de wetgeving betreffende het gebruik der talen in bestuurszaken.

Leo PEETERS

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

.....

Voetnoten

¹ Arbitragehof, nr. 17, 26 maart 1986, rolnr. 13, Arr. Arb., 1986, 229; B.S., 17 april 1986; T.B.P., 1986, 343, met noot J. VELAERS, "Het taalgebruik en de taalkennis van de gemeentelijke overheid in het Nederlandse taalgebied na het arrest van het Arbitragehof van 26 maart 1986"; J T, 1986,564, met noot M. UYTENDAELE

² Bedoeld wordt : het K.B. van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken, verder geciteerd als S.W.T.

³ Zie o.m. de adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht nr. 26.125A van 22 september 1994 en nr. 26.033 van 27 oktober 1994

⁴ In het algemeen moet de taalwetgeving strikt geïnterpreteerd worden, zie R.v.St., 27 januari 1954, nr. 3.102: A fortiori geldt dit voor de faciliteiten die een uitzondering zijn op de homogeniteit van een taalgebied

⁵ Zie o.a. Arbitragehof nr. 9/90, 7 februari 1990, rolnr.111, Arr. Arb., 1990, 71; B.S., 19 april 1990 (uittreksel); T.B.P., 1990, 594; Arbitragehof nr. 71/92, 18 november 1992, rolnr.329, Arr. Arb., 1992, 759; B.S., 8 december 1992

⁶ V.C.T., nr. 604 van 10 juni 1965

⁷ R.v.St., nr. 14.241 van 12 augustus 1970

⁸ R.v.St., arrest nr. 22.186 van 6 april 1982, R.W., 1982-83, 24

⁹ R.v.St., arrest nr. 59.101 van 17 april 1996

¹⁰ R.v.St., arrest nr. 12.510 van 4 juli 1967, T.Best., 370; V.C.T., advies nr. 1067 van 3 maart 1966

¹¹ V.C.T., nr. 25.092 van 15 september 1993 (gemeentelijke milieu-adviesraden)

¹² RENARD, R., Talen in bestuurszaken, in de bedrijven en in de sociale betrekkingen, Gent, Storyu-Scientie, 1983, nr. 98